

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 145.

V Ljubljani, v petek 27. junija 1890.

Letnik XVIII.

Delegacije.

Iz Budimpešte, 26. junija.

Ogerska delegacija danes razpravlja vojno ministerstvo; ker je odsek predrugačil prvotni sklep gledé 150.000 gld. za napravo vojaških kuhinj pri železničnih vlakih in sprejel celi znesek 300.000 gld. y dveh obrokih po sklepu avstrijske delegacije, ni nobenega razločka med sklepi, in ne bode treba nobenih daljših obravnáv. Budgetni odsek avstrijske delegacije se snide jutri ob 10. uri popoldne, da na znanje vzame sklepe ogerske delegacije. Ob 1/2 12. uri dopoldne pa bo ravno v ta namen zadnja javna seja naše delegacije. Popoldne delegati odri-nejo domov.

Ta teden je minol brez posebnega dela, pa je bil vendar v marsikaterem oziru zanimiv. V nedeljo in terek sta bila navadna obeda pri cesarju, h katerima je bilo vsak pot povabljenih 30 avstrijskih in 30 ogerskih delegatov in kakih 25 družih oseb, ministrov, dvornih dostojanstvenikov itd. Obed je trajal nekoliko čez eno uro, ravno toliko časa pa so se delegati po obedu mudili še v cesarskih sobanah, kjer je cesar čez polovico delegatov počastil z raznimi ogovori. Z mnogimi, med njimi tudi s kranjskim delegatom kanonikom Klunom, ki je bil v nedeljo, 22. t. m., pri obedu, je govoril cesar o delovanju avstrijske delegacije ter se hvalno izražal o marljivosti gospodov delegatov. Ko mu je poslanec Klun rekel, da so hoteli kranjski poslanci v delegacijo najprej voliti grofa Hohenwarta, ki se je pa odločno branil te časti, češ, da potrebuje nekoliko počitka, ker je moral na Dunaju skoraj vsak dan delati do dveh čez polnoč, je cesar odgovoril, da bi bilo jako prav, če bi bili Hohenwarta imeli v delegaciji. Če pomislimo, kake zmešnjave so bile pri prvi seji avstrijske delegacije, katerih sem v svojem prvem dopisu obširneje omenjal, in kako

neokretno so se dostikrat vršile tudi poznejše seje, pri katerih se skoraj ni vedelo, kako je glasovati, še le prav umemo gori omenjene besede cesarjeve, ker je bil namreč po bolezni Smolkovi grof Hohenwarta odločen za predsednika letošnji delegaciji.

Z nekaterimi drugimi poslanci je govoril cesar o posebnih deželni razmerah; velike važnosti je v tem oziru razgovor z dr. Riegrom, ki je bil pri cesarskem obedu v terek, 24. t. m. Nekateri dunajski listi so o tem razgovoru telegrafično poročali tako, kakor da bi bil cesar dr. Riegro nasproti ob-sodil češke zahteve, češ, da to ne sme biti, da bi uradniki na Češkem ne znali nemški govoriti. Reč je pa vsa drugačna; cesar je dr. Riegro rekel, da je imel veliko dela, ker je moral iz državnega zbora precej iti v deželni zbor in od ondot naravnost v delegacijo. Dr. Rieger nato zavrne: „Želeti bi bilo, da bi mogli v miru živjeti vsaj poletne počitnice. Ali pri živahnem gibanju na Češkem to ne bode mogoče.“ Na to pravi cesar: „Prebivalstvo je z zgolj praznimi frazami brez potrebe razburjeno.“ Dr. Rieger odgovori: „Vsejedno bi bilo treba, da vlada kaj stori, kar se sploh dá storiti zlasti gledé notranjega uradnega jezika.“ — Cesar: „V tem vprašanju je treba zmerom pred očmi imeti državne koristi.“ — Dr. Rieger: „Ni treba, da bi bile državne koristi vsled tega v nevarnosti; po vzgledu, ki ga imamo v Galiciji, južni Tirolski in Dalmaciji, naj bi se ozirali na obstoječe razmere, ne da bi prišle državne koristi v nevarnost, kakor uči skušnja v omenjenih deželah.“ — Cesar: „Do tega ne sme priti, da bi uradniki ne bili zmožni nemškega jezika, kakor se sémtertja na Češkem neki že nahaja.“ — Dr. Rieger: „To bi bilo močno obžalovati; če se je Vašemu Veličanstvu kaj takega poročalo, je to gotovo pretirano, ker so vsi uradniki nemškega jezika zmožni, če tudi morda ne vsi tako gladko, kakor svojega maternega jezika.“

Temu se mora pa v okom priti s primerno vravnavo srednjih šol in zlasti s primerno vravnavo poduka v jezikih. Najboljši pot bi bil v tem oziru predlog Clamov, po katerem bi bilo brez žaljenja člena XIX. državnih osnovnih zakonov poskrbljeno, da bi se morali učenci učiti družega deželnega jezika, ako jih stariši izrečno od tega nčenja ne odvežejo.“ — Cesar je na to opazko Riegrovo rekel, da bi bilo to pač želiti, v kolikor se to sploh strinja z državno ustavo. — Dr. Rieger v tem razgovoru ni zapazil nobene trpkosti in je bil prav vesel posebne prijaznosti in milosti cesarjeve.

V terek zvečer je bila večerna zabava pri ogerskem ministerskem predsedniku grofu Szapary-ju. V raznih listih, dunajskih in budimpeštanskih, proslavljajo prvega ogerskega ministra, da je nastopil pot Andrassyjevo, ki je kaj rad v svoji hiši k veseli družbi zbiral politične kroge, in poudarjajo, da se ogerski krogi približujejo avstrijskim, kar se je pokazalo tudi pri omenjeni večerni zabavi, h kateri so bili poleg državnih in cerkvenih dostojanstvenikov povabljeni vsi avstrijski in ogerski delegati. To pa ni res; povabljeni so bili samo oni avstrijski delegati, ki so osebno svoje vizitnice oddali v palači ministerskega predsednika. Drugi delegati, ki so svoje vizitnice oddali po delegacijski pisarni, niso dobili nobenih vabil, zato se je omenjene večerne zabave avstrijskih delegatov vdeležilo komaj deset, in ogerskih le nekoliko več. Pač pa so v nekaterih krogih skrbeli za drugačno zabavo naših delegatov.

V ponedeljek popoldne bili so povabljeni, da si ogledajo mestna skladišča in velikanske stroje, ki žito iz ladij in železniških vozov vzdigujejo in s čudno naglico spravljajo v žitnice, kjer ga vejejo, čistijo, suše in hladé, ako je bilo kaj sparjeno. Donavsko parniško društvo je bilo v ta namen poslanecem na razpolaganje dalo poseben parnik, ki jih je

LISTEK.

V štirinajstem bataljonu.

Obrazek iz vojne. Češki spisal Bohumil Brodský. Poslovenil Trbojski.

(Dalje.)

Ob sedmih je prispel na dvorišče polkovnik, spremljan od častnikov pešpolka, ki je bil ravno za posadko v tem mestu in se prišel posloviti in spremit častnike strelškega bataljona. Polkovnik je pregledal bataljon in zapovedal odhod. Bataljon je prišel iz vojašnice. Tu ga je pričakovala godba in velika množica ljudi. Med spremljevanjem vojaške godbe je prišel bataljon v predmestje. Tu je bil napravljen majhen altar in duhovniki so pričakovali prihoda vojske. Godba je umolknila in pričela se je tihá maša. Veličasten je bil pogled na vrste množ, ki so bili pripravljene, dati življenje za domovino in cesarja. Marsikdo izmed njih je prosil vroče v tem trenutku, da bi ga Bog ohranil pri življenju, marsikdo se je s težko slutnjo ločil od svojih dragih, morda zeló oddaljenih, ki ne vedó morda, kam gre njih sin ali brat.

Maša je končana in vojaki so prejeli zadnji blagoslov. Komaj so se oddaljili duhovniki, sedel je polkovnik na konja in ga obrnil proti vrstam. Šum je potihnil in med grobno tišino je opominjal poveljniki svoje vojake, da naj bodo srčni. Opominjal

jih je na prisego, spominjal je o njihovih prednikih, časti in viteštvu avstrijske vojne. Njemu samemu so se iskriale oči, in zdelo se je, da njegova mogočna postava raste na konji, ki je tolkel s kopitom ob trdo zemljo. Končal je s „slavo“-vsklikom na cesarja. Gromoviti klici so mu odgovarjali, a vmes se je slišala godba, ki je igrala avstrijsko himno. Doigrala je in čulo se je povelje. Godba se je postavila na čelo, za njo pa je stopil bataljon, spremljale so ga množice ljudi.

Tu je nastala poslednja ločitev. Bila je kratka, ker je polkovnik vedel, da so taki trenotki naipogubnejši za vojaka. Sam je mahnil le z roko na poslednji Elzin pozdrav. Elza je spremila v kočiji očeta in ženina, solzila se je in mahala z robcem. Barta je ni hotel pogledati. Zdržal se je, da bi se ne zdel smešen tovarišem, ali svoje oči je vedno le upiral na ono stran.

Vojaki so bili v vagonih. Vlak je zapiskal in se premaknil. Godba je zaigrala, poslednji pozdrav, — in vlak je izginil za nasipom. Videl se je še nekoliko časa bel dim, da se je tudi ta izgubil v lesu. Štirinajsti bataljon strelcev, ki je stanoval še včeraj mirno v mestu, bode stal jutri na meji, kazal svojo moč vstajnikom, prelival bode kri, izgubljal tovariše.

Vojaka na ravnem polju je že istotako grozna in nevarna, ako se tudi lahko prepriča o sili in

hrabrosti sovražne vojske. Ali vojska na hribovitih krajih, na tuji zemlji, kjer je vsak vrh, vsaka skala lahko trdnjava, kjer se prikazuje tajno in umika sovražnik, ne more se primerjati z vojsko na polji. Tu ne pomaga število in sila vojske, temveč opreznost, hitrost, zvižaja in čudovita hrabrost v usodepolnih trenutkih. Ubogi oddelki, ki imajo neizkušene poveljnike.

Vojska v Bosni je pokazala v jasnem svitu vse nevarnosti take vojske. Če tudi je bil sovražnik slabši, kakor naša vojska, mogel je biti vendar jako nevaren. Bojeval se je s strastno upornostjo, gorečnostjo in obupno hrabrostjo. Bosenski in hercegovinski griči so postali trdnjave, katere so si morali naši vojaki priboriti z nadčloveškimi naporji. Ako so korakali vojaki v vrstah, morali so biti pripravljene vsak trenotek, da se začne bliskati za skalami in da začno žvižgati dobro merjene kroglice. Predno so se dobro zavedli in orožje pripravili, izginil je sovražnik kakor duh in se umikal zasledovalcem s ptičjo hitrostjo.

V takej bitki si je vojak bolj nesvest svojega življenja, kakor v najbolj krvavem boju, kjer se lahko čuti zopet varnega, ko je pregnal sovražnika; ali hipoma, ko je že vse končano in sovražnik beži, pojavi se na drugi strani čisto nepričakovan in zaudaja smrt utrujenim in skoro onemoglim vojakom.

Vojaki so poznali dobro nevarnosti, ki so jih

peljal k omenjenim skladiščem, potem pa gori po Donavi okoli Marjetnega otoka. Med vožnjo je omenjeno društvo s penečim šampancem in izvrstnimi smodkami postreglo delegatom.

V torek ob 11. uri dopoldne so se delegati na vabilo predsednika ogerske delegacije, grofa Ludovika Tisze, zbrali pri stavbi krasne palače, ki jo ob Donavi zidajo za ogerski državni zbor. Celo poslopje, v katerem boste zborovali obe zbornici, bo 262 metrov dolgo, in je s svojimi večjimi in manjšimi stolpi in z gotičnim svojim slogom na prvi pogled podobno novi mestni hiši dunajski, od katerega se pa loči po velikanski kuplji, ki zadej za glavnima stolpoma v sredi celega poslopja 102 metra visoko kipi proti nebu. Palača stoji tikoma ob Donavi na levem bregu nekako v sredi med Marjetnim in verižnim železnim mostom ter se je pričela zidati leta 1885 iz zgolj domačega materiala. Dozdaj so dospeli do prvega nadstropja, pa bodo potrebovali še kakih šest ali osem let, predno bo poslopje dovršeno. Stavba je proračunjena na 10 milijonov goldinarjev, notranja oprava pa na dva milijona goldinarjev; ali utegne se jim primeriti kaj jednacega, kakor pri mestni hiši dunajski, kjer so potrošili kake tri milijone goldinarjev več, kakor so mislili.

„Matica Slovenska.“

Tajnikovo poročilo o delovanju odborovem v zadnji dobi.

Da postopa kolikor mogoče v soglasji z društvenimi pravili, sklical je odbor lani po § 8. društ. pravil redni veliki zbor na poletni čas, in storil to tudi letos.

V lanskem obnem zboru, ki se je vršil dne 5. junija, je bilo društvenikom po § 12. društvenih pravil voliti 10 članov za dobo štirih let v odbor. Bili so voljeni večinoma stari odborniki. Namesto pokojnega prof. A. Raiča prišel je v odbor prof. S. Rutar, namesto pokojnega Cigale ta g. Ivan Navratil in namesto prof. Voduška, ki ni hotel prevzeti več odborništv, prof. dr. Lesar.

V seji, teden pozneje, se je odbor konstituiral in se odločil za to, da gledé funkeij ostane vse pri starem. Bili so tedaj vnovič potrjeni: prof. Marn za predsednika, prof. Levec za prvega, in župan Grasselli za drugega podpredsednika, višji nadzornik Luka Robič za blagajnika in hišnega upravitelja, c. kr. notar dr. Zupanec za pregledovalca društvenih računov, odvetnik dr. Tavčar za pravnega zastopnika. Ključki so bili izročeni gg. Kržiču in Praprotniku, overovateljstvo sejnih zapisnikov sta prevzela pa gg. Bartel in Rutar.

Tudi odseka, gospodarski in književni, ostala sta v bistvu ista, le da sta bila književnemu privzeta še novoizvoljenca: prof. dr. Lesar in Rutar.

Tudi v zadnji dobi se je odbor ravnal po tem, da je glavno delo prepuščati odsekoma, ki naj pripravljata rešitve tekočih opravil, da jih predložita njemu v konečno potrditev.

pričakovale; zato se se zelo resno pripravljali na delo. Vse zvijačne napade so premagali hrabro. Češki polki so se borili z neverjetno hrabrostjo in se kazali vredne hrabrih pradedov.

Tudi štirinajsti bataljon strelcev je čakalo težko delo. Komaj je prišel k glavnemu oddelku utrujen pota, je že dobil ukaz, da bi odšel drugo jutro v vas Krnovec, obsedel grič za vasjo, s katerega bi mogel braniti vse kraje v okolici in uničiti čete vstajnika Mila Petroviča. Skozi Krnovec je vodila nekaka cesta, ki je spajala avstrijsko mejo z jugom, jedina manj nevarna za potnike in kupce. Bilo je neobhodno potrebno, da ne prepusti te ceste sovražniku, in bi mogli avstrijska pošta in kurirji biti zvezani z vojno.

Polkovnik Hornik je bil znan kot vojak z dušo in telesom; izkušen poveljnik in neustrašen bojevnik. Sprejel je povelje poslušno in ni kazal nobene nevoljnosti, ter odrinil takoj z bataljonom.

Ko je prišel k častnikom in jim naznanil, kako nalogo morajo izvršiti, rekel jim je, nasmehivši se: „Gospodje, priložnost imamo, ali slavno umreti, ali zmagati. Želim Vam zmago.“

Častniki so bili izvedeni dovolj, da so razumeli važnost tega posla. Mnoge si lahko videl, da so pisali zvečer pisma in je skrbno polagali med culo z obleko. Velika večina teh pisem je bilo slôvo od prijateljev.

(Dalje sledi.)

Nalogo svojo rešil je odbor v štirih sejah, ki so se vršile dne 19. junija, 20. novembra, 26ega februarja in pa deloma 21. maja. Prvi je bil glavni predmet konstituiranje, volitev odsekov in pa konečna potrditev tiskovnega gradiva za preteklo leto, v drugi je odobril po književnem odseku predlagane pisateljske, korektorske in pa tiskarniške nagrade; v tretji je vzel na znanje po književnem odseku načrtano osnovo letošnjemu tiskovnemu gradivu in rešil več važnejših gospodarskih zadev, v četrti je potrdil priprave za današnji redni veliki zbor.

Vprašanja iz svojih področij, ako nujnih slučajnosti, rešenih takoj iz predsedništva upravnega odbora, ne jemljemo v poštev, rešila sta odseka v sedmih sejah, in sicer književni: 15. julija, 18. novembra, 20. decembra in 19. aprila; gospodarski pa 13. julija, 5. avgusta in 30. maja.

Glavna zadeva, s katero se je književnemu odseku v prvi vrsti baviti, so društvene knjige, bodi-si vsem članom namenjene, bodi-si le založne.

Kar se najprej tiče društveniških knjig, skušal je odsek in po njem odbor na podlagi poslane mu tvarine raznovrstnim željam tako najbolj vstreči, da je Matica izdala tri knjige v obsegu 57 tiskovnih pôl. „Letopis“ s svojo obliko in sestavo je v Matici že tradicionalna knjiga, matičnim krogom povse znana. Tudi lani se je odbor trudil zvest ostati staremu načelu, da bo „Letopisu“ tvarina raznovrstna, privzeta različnim strokam človeškega znanja, snov kolikor mogoče izvirna, pisava pa poučna in in kolikor toliko poljudna. Običajnemu pisarniškem poročilu pridodan je bil imenik doslej umrlih društvenih ustanovnikov in s tem ustrezno večletni želji društvenikov. — „Erjavčevih izbranih pripovednih del“ izšel je lani II. zvezek, obsežnejši kot I.; s sliko in životopisom. Knjiga je izvestno dobro došla vsem matičnim krogom. — Tretja knjiga bila je „Dušeslovja“ I. del. Prof. dr. Lampe namenil se je opisati v več zaporednih knjigah in v popularnejši obliki vse stroke modroslovskega znanja. Kot prvo knjigo te vrste podal je matičarjem leta 1887. „Vvod v modroslovje“; druga knjiga je „Dušeslovje“, čegar II. del izide letos kot posebna društvena knjiga. — Tudi za letošnji „Letopis“ je vse potrebno že preskrbljeno; vrednik mu je odbornik prof. Bartel. Knjiga bo imela podobno sestavo in približno isti obseg kakor lanska; tvarina ji je že zagotovljena. Tisk je prevzela zopet „Národna tiskarna“. — Tretja letošnja knjiga, bodo Vodnikovi izbrani pripovedni spisi. Vrejuje jo odbornik ravnatelj Wiesthaler. Obsegati ima 18—20 tiskovnih pôl. Tisk je prevzela tiskarna Blaznikovih dedičev.

Lanskih knjig tiskalo se je po 2000 iztisov. Ker se število društvenikov od leta do leta množi in je lani narastlo že nad 1900 članov in ker povprašujejo po posameznih iztisih tudi nedruštveniki in knjigotržci, so lanske knjige do malega vse razprodale. Letošnjih se bo tiskalo po 2200 iztisov, Lampetove pa 2000. Novi člani dobé mesto nje kako drugo, v prvi vrsti kako založno knjigo.

(Dalje sledi.)

III. redni občni zbor „Katol. tiskovnega društva“.

(Dalje.)

Na to čita g. dr. Jos. Lesar naslednje poročilo: „Prevzvišeni gospod pokrovitelj! Častiti gg. društveniki! „Kat. tiskovno društvo“ sklepa danes prvo dôbo svojega obstanka. Po § 8. društvenih pravil potekla je namreč dosedanjemu odboru, izvoljenemu v prvem obnem zboru dne 27. julija 1887, triletna poslovalna dôba in izvolili si bodete, častiti gospodje, nov odbor za drugo dôbo. Predno pa se stari odbor s čutom hvaležnosti poslovi od Vas, naj Vam po meni nariše v par potezah delovanje svoje v minolej dôbi in posebej nekoliko pové o svojem delovanju v zadnjem letu.

Vzvišeni namen društva, izdajati in razširjati dobre knjige in tiskovine ter podpirati dobre časnike, je imel odbor vedno pred očmi. Kaj pak da se je moral pri tem v prvi vrsti ozirati na gmotne pripomočke, s katerimi je mogel razpolagati. Ker smo morali za tiskarno in bukvarno in razne potrebščine v njih takoj po ustanovitvi društva napraviti 9000 gld. dolga, je lahko umevno, da je morala v tem času gospodarska stran v društvenem delovanju nekako prevladati. Treba je bilo omenjena zavoda, katera smo pridobili in vodili ne brez strahu, ne brez skrbi in sitnosti, uravnati in ko-

likor mogoče spopolniti. To se je odboru z Božjo pomočjo deloma tudi posrečilo, kajti oba zavoda sta sedaj toliko vrejena, da se moreta ponosno postaviti na stran drugim takim tukajšnjim zavodom. Ob enem pa je bilo odboru omogočeno — seveda po velikodušni podpori č. gg. društvenikov — dolg znižati na 4600 gld.

Pri gospodarski skrbi za društveni napravi odbor pa tudi ni zanemarjal imenitnega namena društvenega. To naj pojasnijo naslednji podatki:

1. Bukvarna naša zalaga „Duhovnega Pastirja“, mesečnik, ki je gotovo v veliko korist ne le slovenskim duhovnikom, ampak — tako upamo — po njih tudi vsemu slovenskemu narodu. „Duhovni Pastir“ s krasnimi prilogami si je pridobil prijateljev celó mej Hrvati. Zahvala za ugodni vspeh gre spretnemu vredovanju neutrudljivega odbornika č. g. A. Kržiča in pomoči častitih gospodov, ki ga veledušno podpirajo.

2. „Koledar“, kateri je društvo zasnulo l. 1887, je že sedaj slovenskim duhovnikom jako priljubljena priročna knjižica.

Siršim krogom slovenskega naroda pa je društvo dalo:

3. „Duhovno lekarno“ rajnega linskega škofa dr. Ernesta Müller-ja, o kateri smo lani več povedali.

4. Prelepi molitvenik „Rafael“, ki smo ga bili že tudi v lanskem sporočilu naznanili. Naj sedaj pristavimo, da se je „Rafael“ narodu jako prikupil, in da si ga iz raznih slovenskih dežel prav pridno naročajo.

5. Naj omenimo delo sv. Alfonza Liguorijskega: „Molitev, velik pripomoček k zveličanju“, katero je izdal sicer mil. g. proš. dr. Anton Jarc, a je komaj dotiskano za primerno odškodnino naši bukvarni prepustil, tako da se smé prištevati knjigam naše zaloge.

6. Ravnokar se je dotiskala nova in nekoliko pomnožena izdaja priljubljenega molitvenika „Kruh nebeški“ od č. g. župnika Janeza Zupančiča. Kupilo je društvo pravico do te izdaje za 200 gld. od ljubljanske Vincencijeve družbe, ki si ni upala knjige sama založiti. Upamo, da se bode nova izdaja tega molitvenika vsaj s takšnim zanimanjem vsprejela, kakor se je vsprejel g. Kerčonov „Rafael“.

Razun tega pa je društvo podpiralo konservativna lista „Slovenec“ in „Domoljub“. Iz odbora je izšla misel, naj bi se tak list ustanovil, in odbor mu je zagotovil podporo, če se ustanovi. Tudi je odborova zasluga, da je pridobil v č. g. Andreju Kalanu vrlo pa spretno in požrtvovalno moč kot vrednika „Domoljuba“, ki je s trdnim krščanskim mišljenjem, moško značajnostjo v poljudni svoji pisavi že mnogo koristil Slovincem. Odbor si šteje v dolžnost, izreči prisrčno zahvalo g. Kalanu, ki tako vspešno, popolnoma nesebično že dve leti list vrejuje, ne da bi bil zahteval do sedaj kako remuneracijo; celó ponudeno je v korist društvu odločno odbil. Plačaj mu torej toliko obilnejši dobrotljivi Bog, vzlasti še, ker mora vsled „Domoljuba“ od nasprotnikov marsikatero grenko povžiti.

Kar smo dejali gledé podpiranja „Domoljuba“, velja mutatis mutandis tudi o „Slovincu“. Katoliškim časnikom se sploh v gmotnem oziru ne godi navadno dobro in, gospôda moja, — le priznajmo — vsled mlačnosti slovenskih konservativcev, — tudi „Slovincu“ ne cvetó rožice. Ker je potreba konservativnega slovenskega dnevnika očitna, naklanjal je odbor tudi „Slovincu“ znatno podporo.

Pri lanskem obnem zboru našega društva je vnet ud izrekel upanje, „da ga ne bode lista na Slovenskem boljšega od „Slovenca“, če bodo vsi slovenski konservativci storili rodoljubno svojo dolžnost.“ Tudi odbor je tega mnjenja, vzlasti še, ker vidi neumorno delovanje gg. izdatelja in vrednika listu, ki zaslužita oba v polni meri naše priznanje za požrtvovalno delovanje.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. junija.

Notranje dežele.

Kompromis v štajerskem veleposestvu. Član načelnštva združene nemške levice piše v „N. Fr. Pr.“: „Neverjetno se bode torej zgodilo, da štajerski veleposestniki sklenejo kompromis. Ako se to zgodi, je to: 1. nepričakovana zmaga Taaffejevega sistema; 2. zmaga klerikalne stranke; 3. propad štajerskih Nemcev, ki zgubé dvetretjinsko večino v deželinem zboru; 4. propad združene nemške levice

tura dá 5000 postelj. — Sloveč pisatelj in glavni vrednik „Nove Reforme“, g. Asnyk ponudil je tudi slovenskim novinarjem, ki se vdeležé te slavnosti, vredniške prostore svojega lista. Izgotovlja se tudi dragocena svetinja v spomin na to slavnost, v obče vrše se povsem ogromne priprave.

(Klub slovenskih biciklistov) ima v sredo, dne 2. julija t. l. v h. št. 8 na Bregu, zvečer ob 8. uri svoj izvauredni občni zbor. Ker so važne točke na dnevnem redu, mej drugimi prireditv velike društvene dirke na Vrhniki, pričakovati je polnoštevilne vdeležbe.

(Železnica Radgona-Ljutomer) jako dobro napreduje in utegne biti do trgatve dokončana.

(„Slovensko petje v preteklih dobah“) se imenuje lična 171 strani obsezajoča knjižica, katero je spisal in založil g. Fran Rákuša, nadučitelj na Kogu na Štajerskem. G. pisatelj je nabral prijateljem slovenskega petja v tej knjižici „drobtinice za zgodovino slov. petja“ ter po primernem uvodu podal životopise vseh bolj zanih slovenskih skladateljev, nekatere s podobami. Cena broširani knjižici je 80 kr., lepo vezani z zlato obrezo 1 gl. 50 kr., po pošti 5 kr. več. Dobiva se pri ljubljanskih knjigarjih in knjigovezu g. J. Bonaču v Ljubljani.

(Novo pošto) odpró dne 1. julija v Framu na Štajerskem.

(Duhovniške premembe v lavantinski skofiji.) Č. g. V. Selič, župnik v Breznu, je dobil župnijo v Kostivnici; č. g. Ivan Bohanec je premeščen od sv. Lenarta v Ljutomer, na njegovo mesto pride č. g. F. Šoštarich iz Ljutomera; č. g. A. Vojsk je premeščen od Vel. Nedelje k sv. Barbari v Halozah, na njegovo mesto pride č. g. Martin Kralj od sv. Barbare.

Raznoterosti.

— Vspeh novega tarifa je bil v nedeljo izvaureden. Na zapadnem kolodvoru dunajskem je došlo in odšlo 172 vlakov, v katerih se je prepejalo 80.000 oseb; na Franc Jožefovem kolodvoru pa 83 vlakov s 35.600 ljudmi.

— Nesreča na železnici. Pri Mühlackru na Virtemberškem zadela sta se dva tovarna vlaka in sicer s tako silo, da sta se razbila oba stroja in sedem vagonov. Dva na železnici poslujoča služabnika sta bila na mestu mrtva. Telesno poškodovanih je sedem oseb in sicer je odtrgalo jednemu obe nogi, jednemu desno roko. Ostalih pet je pa manj poškodovanih.

— Petrolej. Kakor poročajo zanesljiva poročila, našli so v južnoameriški državi zopet velike

zaloge petroleja. Poslanec Združenih držav se je izrazil v poročilu, katero je poslal na svojo vlado, da izvira iz šestih virov petrolej s tako močjo, kakor iz znamenitih virov v Pensilvaniji.

— Otrok z 32 doraslimi zobmi se je porodil v Berolinu. Kakor zagotavljajo zdravniki, se še ni pripetil tak slučaj.

Telegrami.

Ljutomer, 27. junija. Vkljub hudi agitaciji Mac-Nevina je izvoljen s 70 glasovi proti 38 dr. Ivan Dečko.

Ptuj, 27. junija. Prišlo je na volišče 149 volilcev; dr. Jurtela je dobil 148 glasov.

Dunaj, 27. junija. „Wiener-Ztg.“ je objavila postavo o dovolitvi in pogojih za gradnjo dolenjske železnice. Cesar je dne 24. t. m. potrdil od češkega deželnega zbora sprejeti postavni načrt o šolskem nadzorstvu. Dalje je uradni list objavil postavo, po kateri dobé suplentje na državnih srednjih šolah in učiteljskih za slučaj mobilizacije enake priboljške, kakor avskultantje in praktikantje; objavil je tudi naredbo poljedeljskega ministra o uniformi gozdnih in rudniških uradnikov.

Brno, 26. junija. Pri današnjih deželnozbornih volitvah so Nemei obdržali v kmečkih občinah svojih dosedanjih 8 mandatov, Staročehi so dobili 18, Mladočehi 5 sedežev.

Tujci.

25. junija.

Pri *Stonu*: Barton, tovarnar, Kaufman, trgovec, in baron Restorff, z Dunaja. — baron Bormelbrum z Ogerskega. — Hönigman, zasebnik, iz Kočevja. — Halpert iz Budimpešte. — Stubelj, vikar, iz Gaberjev. — Kieslut s Češkega. — Janehia z rodbino iz Trsta.

Pri *Matiću*: Kolm, tovarnar, Reichl in Ehrlich, trgovec, z Dunaja. — Kalmus, trgovec, iz Trsta. — Slama, trgovec, iz Prage. — Bernard, nadlogar, iz Wsetina. — Lohner, trgovec, z Gor. Avstrijskega. — Feiffer, trgovec, in Suncer, iz Trsta. Leuschner, zasebnik, iz Brna.

Budimpešta, 27. junija. Obe delegaciji ste se zjediniili v sklepah; jutri zadnja seja.

Berolin, 26. junija. Državni zbor je z veliko večino sprejel vojaško predlogo in resolucije Windthorstove.

Umri so:

25. junija. Terezija Zabukovič, šivilja, 16 let, Poljanska cesta 40, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
opazovanja		zrakomera v mm	teplomera po Celziju			
26	7. u. zjut.	739.3	14.6	sl. svzh.	megla	0.00
	2. u. pop.	736.8	26.4	sr. jzap.	jasno	
	9. u. zveč.	736.4	18.4	sl. jzap.		
Srednja temperatura 19.8° za 1.0° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gl.	55	kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " 16%	89	"	05	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	35	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	15	"
Akcije avstr.-ogerske banke	971	"	—	"
Kreditne akcije	303	"	50	"
London	117	"	—	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	31	"
Cesarski cekini	5	"	55	"
Nemške marke	57	"	47	"

Sargove glicerineve specijalitete.

Odkar sta izumila glicerineve specijalitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih Njeno Veličastvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specijalitete priporočajo: prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svätnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gotthi itd.

Glicerino milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koščke vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koščke 60 kr.
Medeno glicerino milo v zavitku po 3 koščke 60 "
Tekoče glicerino milo v steklenici 65 "
(Najboljše sredstvo za razkave roke in nečisto polt.)
Glicerinova ustna krema v steklenici 50 "
Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gl. 1.20
Toaletno karbol-glicerino milo v zavitku po 3 koščki 35 "
Kalodont, glicerinova zobna krema po 35 "
(Izvrstno sredstvo za lepe svitile zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. — V Ljubljani pri lekarnarjih Ludoviku Grečelju, Vilj. Mayerju, Gabr. Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkóczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lassniku, M. F. Suppanu in Antonu Krisperju. (20—16)

Srečke dunajske razstave à 1 gl.

Vsaka srečka za oboje srečkanje veljavna.

Kazalo sreček obojega srečkanja. (7)

Prvo srečkanje 14. avgusta 1890. Drugo srečkanje 15. oktobra 1890.

1 dobitok 50.000 gl. vrednosti 1 dobitok 50.000 gl. vrednosti

1	5000	"	"	1	5000	"	"
1	2000	"	"	1	2000	"	"
1	1000	"	"	1	1000	"	"
2	500	"	"	2	500	"	"
5	200	"	"	5	200	"	"
10	100	"	"	10	100	"	"
20	50	"	"	20	50	"	"
50	20	"	"	50	20	"	"
200	10	razstavnih srečk		200	10	"	"
2000	5	"		2000	5	"	"

Srečke po 1 gl. dobivajo se pri C. C. Mayer-ju v Ljubljani.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev opatije Soulac (Gironde).
Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi celjosti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. citateljem, opozorujé na to starodavno ter prekornostno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux (Francija)
Rue Croix de Seguey 106 & 108.
Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (43)

OLJNATE BARVE

kositarških pušicah po pol in jeden kilo priporočá najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža (35)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.